

सामान्य, गरीब माणसांचा हा निरर्थक छळ थांबवा!

'करोनाशी तह करताना' --- या टिपणीत सोहोनी-केतकरांनी (लोकसत्ता ३१ मे) सरकारच्या लॉकडाऊच्या संदर्भातील आदेशांमागे आरोग्य-शास्त्रीय निकष दिसत नाहीत; त्याबाबत पारदर्शकता नाही यावर नेमके बोट ठेवले आहे.

लॉकडाऊनने साथ थांबत नाही तर फक्त तिचा वेग कमी करून तयारी करायला वेळ मिळतो असे आरोग्य-शास्त्र सांगते. लॉकडाऊनच्या काळात कोव्हिड-१९-ग्रस्तांची संख्या सहाशे पासून दीड लाखांपर्यंत वाढली असतांना आता रेड-झोनमध्ये लॉकडाऊन चालू ठेवण्याचा सल्ला कोणत्या आरोग्य-तज्ञांनी कशाच्या आधारे दिला, का नोकरशहाच ठरवताहेत आणि ते कशाच्या आधारे हे कळले पाहिजे. हे सर्वश्रुत आहे की कोव्हिड-१९ साथीला तोंड देण्यासाठी सार्वजनिक आरोग्य-सेवेने खालील पंचसूत्री पाळली पाहिजे - विशेषतः हॉट-स्पॉटच्या भागात संशयित रुग्णांचा व त्यांच्या घनिष्ट संपर्कातील व्यक्तींचा शोध घेण्यासाठी तपासण्या, काही दिवस या रुग्णांचे योग्य-पद्धतीने विलगीकरण, त्यांच्यावर गरजेनुसार कमी-जास्त उपचार, त्यांच्या घनिष्ट संपर्कात आलेल्यांचे अलगीकरण, त्यांचा पाठपुरावा. त्यासोबत आरोग्य-सेवेची क्षमता विशेषतः हॉस्पिटल-खाटांची संख्या वाढवायला हवी. नागरिकांनीही सहा फुटाचे अंतर, मास्क, हातांची स्वच्छता ही त्रिसूत्री पाळणे हाच साथीचा वेग कमी करण्याचा सर्वात चांगला मार्ग आहे. हेतू हा की गंभीर रुग्णांची संख्या एकदम वाढून त्यांच्यासाठी हॉस्पिटल्समध्ये जागाच नाही असे होऊ नये. हा गाभा लक्षात न घेता सरकारने सर्वव्यापी, सर्वकष 'लॉकडाऊन' व तो लांबवणे यावर जोर दिला.

इतर काही अनिष्ट प्रथा पडल्या आहेत - ज्या इमारतीत कोव्हिड-रुग्ण आढळेल ती इमारत, सोसायटी, गल्ली सील करणे किंवा सोसायट्यांनी सभासदांना सोसायटीच्या आवारात फिरायला बंदी करणे, घरकामगार आदि मदतनिसांना किंवा कोणाही पाहुण्यांना बंदी करणे, वस्त्या, सोसायट्या यांच्यामध्ये जंतुनाशक फवारणी करणे. हे सर्व थांबायला हवे.

लॉकडाऊन उठल्यावर वाढणा-या लागण-संख्येमुळे घाबरू नये. हॉस्पिटल-खाटांची संख्या पुरेशी आहे का हा कळीचा मुद्दा आहे. त्यासंदर्भात लॉकडाऊन नव्हे तर सुधारित आरोग्य-सेवा हा उपाय आहे. तसेच ९५% टक्याहून अधिक कोव्हिड-१९-रुग्ण बरे होणारच असल्याने त्याबाबतचे आकडे सांगणे हेही निरर्थक आहे. लागणी-सोबत प्रतिकारशक्ती पसरते हेही लक्षात घ्याला हवे.

डॉ. अनंत फडके